

Λάμπρος Χ. Μαργαρίτης
Καθηγητής Νομικής Σχολής
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Χρήστος Ν. Σατλάνης
Καθηγητής Τμήματος Νομικής
Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου

Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι

- Αλλοδαποί ■ Αρχαιότητες ■ Επιταγή ■ Εργασία ■ Καταχραστές του Δημοσίου
 - Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας ■ Λαθρεμπορία ■ Ναρκωτικά ■ Όπλα
- Περιβάλλον ■ Πνευματική ιδιοκτησία ■ Φοροδιαφυγή ■ Χρηματιστήριο

Συνεργάτες έργου:

Ν. Βασιλειάδης	Χ. Σατλάνης
Γ. Δανιήλ	Σ. Τσάκος
Α. Κοπανίδης	Λ. Τσόγκας
Α. Μαργαρίτης	Ι. Φαρσεδάκης
Γ. Μπουρμάς	Δ. Χιόνης

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Λάμπρος Χ. Μαργαρίτης
Καθηγητής
Τμήματος Νομικής
Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Χρήστος Ν. Σατλάνης
Καθηγητής
Τμήματος Νομικής
Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου

Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι

- Αλλοδαποί • Αρχαιότητες • Επιταγή • Εργασία
- Καταχραστές του Δημοσίου • Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας
- Λαθρεμπορία • Ναρκωτικά • Όπλα • Περιβάλλον
- Πνευματική ιδιοκτησία • Φοροδιαφυγή • Χρηματιστήριο

Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι
Λάμπρος Μαργαρίτης, Χρήστος Σατλάνης

ISBN 978-960-562-407-1

Σύμφωνα με το Ν. 2121/93 για την Πνευματική Ιδιοκτησία απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, η αποθήκευσή του σε βάση δεδομένων, η αναμετάδοσή του σε ηλεκτρονική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή και η φωτοανατύπωσή του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ

Το περιεχόμενο του παρόντος έργου έχει τύχει επιμελούς και αναλυτικής επιστημονικής επεξεργασίας. Ο εκδοτικός οίκος και οι συντάκτες δεν παρέχουν διά του παρόντος νομικές συμβουλές ή παρεμφερείς συμβουλευτικές υπηρεσίες, ουδεμία δε ευθύνη φέρουν για τυχόν ζημία τρίτου λόγω ενέργειας ή παράλειψης που βασίστηκε εν όλω ή εν μέρει στο περιεχόμενο του παρόντος έργου.

Art Director: Θεόδωρος Μαστρογιάννης
Υπεύθυνος Παραγωγής: Ανδρέας Μενούνος
Φωτοστοιχειοθεσία: Ρούσσα Πετράτου
Παραγωγή: NB Production AM050515M23

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομιάλη 23, 106 80 Αθήνα
Τηλ.: 210 3678 800 • Fax: 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org
Μαυρομιάλη 2, 106 79 • Τηλ.: 210 3607 521
Φίλωνος 107-109, 185 36 • Τηλ.: 210 4184 212
Κανάρη 28-30, 262 22 • Τηλ.: 2610 361 600
Φράγκων 1, 546 26 • Τηλ.: 2310 532 134

member of Europe's 500
dynamic enterprises

Committed to excellence

Συνεργάτες έργου:

Λάμπρος Μαργαρίτης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Ιάκωβος Φαρσεδάκης, Πρόεδρος-Καθηγητής Τμήματος Νομικής Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου
Κύπρου

Χρήστος Σατλάνης, Καθηγητής Τμήματος Νομικής Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου

Λάμπρος Τσόγκας, Εισαγγελέας Πρωτοδικών

Νικόλαος Βασιλειάδης, Δικηγόρος, ΔΝ

Γεώργιος Δανιήλ, Δικηγόρος, ΔΝ

Γεώργιος Μπουρμάς, Δικηγόρος, ΔΝ

Απόστολος Κοπανίδης, Δικηγόρος, ΜΔ

Στέφανος Τσάκος, Δικηγόρος, ΜΔ

Διονύσιος Χιόνης, Δικηγόρος, ΜΔ Εγκληματολογίας

Special Penal Laws
Lampros Margaritis, Christos Satlanis

ISBN 978-960-562-407-1

COPYRIGHT

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission of NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A., or as expressly permitted by law or under the terms agreed with the appropriate reprographic rights organisation. Enquiries concerning reproduction which may not be covered by the above should be addressed to NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. at the address below.

DISCLAIMER

The content of this work is intended for information purposes only and should not be treated as legal advice. The publication is necessarily of a general nature; NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. makes no claim as to the comprehensiveness or accuracy of the information provided; Information is not offered for the purpose of providing individualized legal advice. Professional advice should therefore be sought before any action is undertaken based on this publication. Use of this work does not create an attorney-client or any other relationship between the user and NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. or the legal professionals contributing to this publication.

NOMIKI BIBLIOTHIKI

23, Mavromichali Str., 106 80 Athens Greece
Tel.: +30 210 3678 800 • Fax: +30 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

© 2015, NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το περιεχόμενο του παρόντος έργου υπακούει στις απαιτήσεις του προορισμού του. Ο τελευταίος είναι κατά βάση διδακτικός, λόγος για τον οποίο και η έκταση της ύλης είναι περιορισμένη και οι αναπτύξεις δεν προχωρούν σε πολύ βάθος. Σε μια επόμενη χρονικά φάση, η ύλη θα διευρυνθεί και ο προβληματισμός θα ουσιαστικοποιηθεί.

Στους συνεργάτες της προσπάθειας, άξιους επιστήμονες, ευχαριστίες ειλικρινείς εκφράζουμε γιατί με χαρά ανταποκρίθηκαν στη σχετική πρόταση, συμβάλλοντας έτσι στη γρήγορη ολοκλήρωσή της.

Θεσσαλονίκη - Λευκωσία

Μάιος 2015

Λάμπρος Χ. Μαργαρίτης

Χρήστος Ν. Σατλάνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	V
---------------	---

1. ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ

Αλλοδαποί (Ν 4251/2014)

(Απόστολος Κοπανίδης)

I. Εισαγωγικά	1
II. Το έγκλημα της παράνομης εισόδου, εξόδου κατά το άρθρο 83 Ν 3386/2005.....	3
III. Οι ποινικές διατάξεις του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης	7

2. ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ

Προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς (Ν 3028/2002 - ΦΕΚ Α΄ 153/28.6.2002)

(Γεώργιος Μπουρμάς)

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	23
II. Άρθρο 53 Ν 3028/2002.....	25
III. Άρθρο 54 Ν 3028/2002.....	40
IV. Άρθρο 55 Ν 3028/2002	45
V. Άρθρο 56 Ν 3028/2002.....	51
VI. Άρθρο 57 Ν 3028/2002.....	58
VII. Άρθρο 58 Ν 3028/2002	59
VIII. Άρθρο 59 Ν 3028/2002	64
IX. Άρθρο 60 Ν 3028/2002.....	68
X. Άρθρο 61 Ν 3028/2002	72
XI. Άρθρο 62 Ν 3028/2002	74
XII. Άρθρο 63 Ν 3028/2002.....	75

XIII. Άρθρο 64 Ν 3028/2002	77
XIV. Άρθρο 65 Ν 3028/2002	79
XV. Άρθρο 66 Ν 3028/2002	80
XVI. Άρθρο 67 Ν 3028/2002	84
XVII. Άρθρο 69 Ν 3028/2002	86
XVIII. Άρθρο 71 Ν 3028/2002.....	86

3. ΕΠΙΤΑΓΗ

Επιταγή (άρθρο 79 Ν 5960/1933)

(Γεώργιος Δανιήλ)

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	93
II. Το προστατευόμενο έννομο αγαθό.....	93
III. Η νομοτυπική μορφή του εγκλήματος	96
IV. Πλήρης αποζημίωση του κομιστή και εξάλειψη του αξιοποίνου	122
V. Η ποινική δίωξη του εγκλήματος	123
VI. Δικονομικά ζητήματα	125

4. ΕΡΓΑΣΙΑ

Το αδίκημα της μη εμπρόθεσμης καταβολής αποδοχών εργαζομένων του άρθρου μόνου του ΑΝ 690/1945

(Στέφανος Τσάκος)

I. Ιστορική εξέλιξη ποινικοποίησης της υποχρέωσης του εργοδότη.....	129
II. Νομική φύση αδικήματος	130
III. Προστατευόμενο έννομο αγαθό.....	131
IV. Αντικειμενική υπόσταση	132
V. Υποκειμενική υπόσταση	137
VI. Δικονομικά ζητήματα	141

5. ΚΑΤΑΧΡΑΣΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

N 1608/1950: Ελληνικό Δημόσιο και καταχραστές του *(Λάμπρος Μαργαρίτης)*

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	147
II. N 1608/1950: Πρόδρομη ρύθμιση - κυοφορία - θεσμοθέτηση - έναρξη εφαρμογής	148
III. N 1608/1950: Τροποποιήσεις από τη θέση του σε ισχύ μέχρι σήμερα	155
IV. Η δημόσια περιουσία ως αντικείμενο προστασίας του N 1608/1950	162
V. N 1608/1950: Ερμηνευτικές δυσχέρειες και προσπάθειες υπερβάσεώς του	169
VI. Το αύριο του N 1608/1950: Τροποποίηση ή κατάργησή του;.....	179

6. ΚΩΔΙΚΑΣ ΟΔΙΚΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Εισαγωγή στο πνεύμα των διατάξεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας με έμφαση στην πρακτική τους σημασία για τα τροχαία ατυχήματα

(Γιάκωβος Φαρσεδάκης/Χρήστος Σατλάνης)

I. Προλεγόμενα.....	193
II. Οδήγηση με σύνεση και με διαρκώς τεταμένη την προσοχή και συναφείς υποχρεώσεις	196
III. Θέση επί της οδού και δεξιά κατεύθυνση κυκλοφορίας.....	202
IV. Προσπέρασμα και ελιγμοί	206
V. Ρύθμιση ταχύτητας και ανώτατα όρια αυτής.....	209
VI. Υποχρέωση παραχώρησης προτεραιότητας - Παραβίαση προτεραιότητας	212
VII. Οδήγηση χωρίς άδεια οδήγησης και άλλες παραβάσεις του ΚΟΚ	214
VIII. Οδήγηση υπό την επίδραση οινοπνεύματος, φαρμάκων ή τοξικών ουσιών.....	217
IX. Η σχέση των παραβάσεων του ΚΟΚ με τη διατάραξη της ασφάλειας των συγκοινωνιών (άρθρο 290 ΠΚ)	224

Χ. Η θεωρία του αντικειμενικού καταλογισμού του αποτελέσματος στα τροχαία ατυχήματα	235
--	-----

7. ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΑ

Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας (Ν 2960/2001 - ΦΕΚ Α΄ 265/22.11.2001)

(Γεώργιος Δανιήλ)

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	251
II. Προστατευόμενο έννομο αγαθό	251
III. Οι υποστάσεις της λαθρεμπορίας.....	252
IV. Δικονομικά ζητήματα.....	293

8. ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Νόμος περί εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλες διατάξεις (Ν 4139/2013 - ΦΕΚ Α΄ 74/20.3.2013)

(Γεώργιος Μπουρμάς)

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	295
II. Άρθρο 20	297
III. Άρθρο 21	315
IV. Άρθρο 22	317
V. Άρθρο 23	321
VI. Άρθρο 24.....	323
VII. Άρθρο 25	324
VIII. Άρθρο 29.....	326
IX. Άρθρο 30	329

9. ΟΠΛΑ

Όπλα (Ν 2168/1993)

(Νικόλαος Βασιλειάδης)

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	335
II. Το προστατευόμενο έννομο αγαθό.....	336
III. Έννοιες όρων - Άρθρο 1 Ν 2168/1993.....	337
IV. Εισαγωγή από το εξωτερικό	340
V. Εξαγωγή - Επανεξαγωγή.....	340
VI. Εξαγωγή - Επανεξαγωγή υλικού με στρατιωτικό προορισμό.....	341
VII. Διαμετακόμιση.....	342
VIII. Διαμεσολάβηση - Μεσιτεία.....	342
IX. Κατασκευή στο εσωτερικό	344
X. Κατοχή.....	344
XI. Οπλοφορία.....	346
XII. Απλή χρήση και οπλοχρησία	348
XIII. Διακεκριμένες περιπτώσεις.....	349
XIV. Κατάσχεση - Δήμευση.....	351
XV. Η φύση και ο χαρακτήρας της άδειας	351
XVI. Ζητήματα συρροής.....	352
XVII. Δικονομικό Δίκαιο	354

10. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ποινική προστασία του περιβάλλοντος

(Νικόλαος Βασιλειάδης)

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	355
II. Άρθρο 28 Ν 1650/1986.....	356
III. Άρθρο 13 Ν 743/1977	373
IV. Άρθρο 6 Ν 4037/2012	378
V. Τελικές παρατηρήσεις.....	381

11. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Ποινικές διατάξεις της πνευματικής ιδιοκτησίας (Ν 2121/1993)

(Διονύσιος Χιόνης)

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	383
II. Προστατευόμενο έννομο αγαθό	386
III. Χαρακτηρολογικά γνωρίσματα του εγκλήματος	386
IV. Δομή και στοιχεία του εγκλήματος	387
V. Διακεκριμένες περιπτώσεις	396
VI. Ποινικές κυρώσεις	399
VII. Λοιπά ειδικότερα εγκλήματα.....	399
VIII. Μετατροπή στερητικής της ελευθερίας ποινής.....	401
IX. Βάσεις δεδομένων	401
X. Άρση αξιοποίνου	402
XI. Συρροή.....	403
XII. Δικονομικά	403

12. ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ

Εγκλήματα φοροδιαφυγής

(Λάμπρος Τσόγκας)

I. Παράβαση άρθρου 17 Ν 2523/1997.....	405
II. Παράβαση άρθρου 18 Ν 2523/1997	413
III. Άρθρο 19 Ν 2523/1997.....	420
IV. Παράβαση άρθρου 19 παρ. 5 Ν 2523/1997 (Μη έκδοση φορολογικών στοιχείων).....	423

13. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

Εγκλήματα στα πλαίσια της λειτουργίας του Χρηματιστηρίου

(Ιάκωβος Φαρσεδάκης/Χρήστος Σατλάνης)

I. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις και παραδείγματα.....	427
II. Ο Ν 3340/2005 ως το θεμελιώδες νομοθέτημα για τα εγκλήματα πéριξ του χώρου του Χρηματιστηρίου	437
III. Η πρακτική εφαρμογή του άρθρου 30 του Ν 3340/2005 με παραδείγματα	454
IV. Έτερα εγκλήματα πéριξ του χώρου του Χρηματιστηρίου.....	463
V. Το PSI ως ιδιαίζόντως ειδικθές αλλά μη αξιόποινο έγκλημα σε βάρος μικρομετόχων τραπεζών.....	478

9. ΟΠΛΑ

Όπλα (N 2168/1993)

Νικόλαος Βασιλειάδης, Δικηγόρος,
ΔΝ (ΑΠΘ), ΜΔΕ(ΑΠΘ)

Ι. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Με το Ν 2168/1993, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τα όπλα, ενώ στο συγκεκριμένο νόμο περιέχονται και οι ποινικές διατάξεις που καταλαμβάνουν τις συμπεριφορές εκείνες που κατά τον νομοθέτη θεωρούνται αξιόποινες όταν παραβιάζονται οι ρυθμίσεις που ετέθησαν στο συγκεκριμένο πεδίο¹. Ο Ν 2168/1993 υπέστη προσφάτως δυο τροποποιήσεις: Η πρώτη συντελέστηκε με το Ν 3944/2011, με κύριο στόχο την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2008/51/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 «για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων». Η δεύτερη συντελέστηκε σε ελάχιστο χρονικό διάστημα με την ψήφιση του Ν 4028/2011 με κύριο στόχο την προσαρμογή στις διατάξεις της Οδηγίας 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Μαΐου 2009 «για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεόμενων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 146 της 10.6.2009), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2010/80/ΕΕ όσον αφορά τον κατάλογο προϊόντων συνδεόμενων με τον τομέα της άμυνας (ΕΕ C 69 της 18.3.2010)». Οι ανωτέρω τροποποιήσεις² δεν επηρέασαν ευθέως και καθοριστικά τις ποινικού περιεχομένου διατάξεις του Ν 2168/1993, αλλά η όποια επίδραση σε αυτές, φαίνεται ότι είναι μάλλον έμμεσου αντανακλαστικού χαρακτήρα και αφήνεται για να εξεταστεί στις επιμέρους διατάξεις.

1. Πριν το Ν 2168/1993 τα ζητήματα σχετικά με τα όπλα ρυθμιζόταν από το Ν 495/1976.

2. Για αυτές αναλυτικά βλ. Βούλγαρη Δ., σε Παύλου Στ./Σάμιου Θ., Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι (Όπλα-Πυρομαχικά - Εκρηκτικά), σελ. 3 επ.

II. Το προστατευόμενο έννομο αγαθό

Κατά την κρατούσα άποψη το προστατευόμενο έννομο αγαθό είναι αυτό της δημόσιας τάξης³. Η δημόσια τάξη δεν είναι ένα μέγεθος αφηρημένο που διέπεται από αντίστοιχη ευρύτητα και ρευστότητα. Αντίθετα, είναι μια συγκεκριμένη κατάσταση, αντιληπτή με τις αισθήσεις μας και σε κάθε περίπτωση εμπειρικά επαληθεύσιμη, στη διατήρηση της οποίας οι φορείς έχουν συμφέρον, ανάγοντάς την σε αξία⁴. Η προσβολή της δημόσιας τάξης, επέρχεται μέσω της διατάραξης του κοινωνικού χώρου και της ειρηνικής συνύπαρξης των πολιτών. Πλήττεται η κατάσταση κοινωνικής ηρεμίας που επιτρέπει στα άτομα να συμβιώνουν ειρηνικά και να αναπτύσσουν απρόσκοπτα τη σύννομη δραστηριότητά τους. Κατά άλλη όμως άποψη με το Ν 2168/1993 τα προστατευόμενα έννομα αγαθά είναι αυτά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας, της υγείας (ενδεχομένως της ιδιοκτησίας), τα οποία βρίσκονται υπό διακινδύνευση⁵. Είναι γεγονός ότι σε πολλές από τις διατάξεις του Ν 2168/1993 βρίσκει έρεισμα η διακινδύνευση εννόμων αγαθών όπως η ζωή και η σωματική ακεραιότητα. Δεν μπορεί έτσι να αποκλειστεί ότι στις διατάξεις του συγκεκριμένου νόμου αντανακλά πολλές φορές μια προπαρασκευαστική του εγκλήματος πράξη. Όμως πρώτιστα προσβάλλεται η δημόσια τάξη⁶. Αυτός ακριβώς ο κίνδυνος διασάλευσης των υπόλοιπων εννόμων αγαθών, είναι άλλωστε το καθοριστικό μέγεθος που είναι ικανό να δώσει στο έννομο αγαθό της δημόσιας τάξης λόγο ύπαρξης⁷.

3. Βλ. ΑΠ 1406/2010 ΠοινΧρ 2011, 460, ΣυμβΠλημΑθ 1575/2009 ΠοινΔικ 2010, 673, Μανωλεδάκη Ι., Επibουλή της δημόσιας τάξης, 1994, σελ. 154, του ίδιου, Παρατηρ. σε ΤριμΕφΑθ 124/1993 Υπερ 1993, 1327 επ., Μπέκα Γ., Όπλα - Πυρομαχικά - Εγκληματα, 1995, σελ. 33 επ., Παύλου Στ., Παρατηρ. σε ΠλημΑλεξ 148/1992 Υπερ 1993, 635 επ., Συμεωνίδου-Καστανίδου Ε., Παρατηρ. σε ΑΠ 1710/1995 Υπερ 1996, 805 επ.

4. Βλ. Μανωλεδάκη Ι., ό.π., 1994, σελ. 5, του ίδιου, Το έννομο αγαθό, 1998, σελ. 372 επ.

5. Βλ. έτσι Βούλγαρη Δ., σε Παύλου Στ./Σάμιου Θ., ό.π., σελ. 24· βλ. προς την κατεύθυνση αυτή και Καϊάφα-Γκμπάντι Μ. Παρατηρ. σε ΣυμβΠλημΘεσ 367/1999 Υπερ 1999, 1226.

6. Δεν αποκλείεται βέβαια σε μεμονωμένες διατάξεις του νόμου αυτού να προστατεύονται εκτός από τη δημόσια τάξη και άλλα έννομα αγαθά (Μπέκα Γ., ό.π., 1995, σελ. 35).

7. Βλ. Συμεωνίδου-Καστανίδου Ε., Η διαβάθμιση του κινδύνου στα εγκλήματα διακινδύνευσης, ΠοινΔικ 2001, 648, η οποία επισημαίνει χαρακτηριστικά: «Με τον ίδιο τρόπο θα πρέπει να προσεγγίσει κανείς και τα εγκλήματα της οπλοκατοχής ή οπλοφορίας, τα οποία, όταν δεχόμαστε ότι θίγουν τα έννομα αγαθά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αόριστου αριθμού ατόμων, εμφανίζονται ως η πλέον προωθημένη μορφή εγκλημάτων αφηρημένης διακινδύνευσης, καθώς οι τυποποιημένες πράξεις δεν μπορούν να οδηγήσουν αυτοδύναμα σε βλάβη των εννόμων αυτών αγαθών, και, χωρίς άλλες εγκληματικές πράξεις, δεν είναι καν επικίνδυνες (G. Jakobs, Kriminalisierung im Vorfeld einer Rechtsgutsverletzung, ZStW 1985, 767). Τα πράγματα όμως αλλάζουν όταν γίνεται δεκτό ότι προστατευόμενο έννομο αγαθό είναι η δημόσια τάξη, όχι με την πολιτειακή της όψη, αλλά με τη σύγχρονη θεώρησή της ως κατεξοχήν κοινωνικού αγαθού. Σύμφωνα με τη θεώρηση αυτή, η δημόσια τάξη είναι ο "ασφαλής περίγυρος" των εννόμων αγαθών, ή διαφορετικά, η ειρηνική τους συνύπαρξη στον κοινωνικό χώρο, η οποία εξασφαλίζει και προωθεί την ανεμπόδιστη διακίνησή τους μέσα σε αυτόν. Η δημόσια τάξη προσβάλλεται όταν αναιρείται ο ασφαλής περίγυρος αόριστου αριθμού αγαθών, όταν επομένως ο κοινωνικός περίγυρος ενός αόριστου αριθμού προσώπων και πραγμάτων γίνεται λιγότερο ασφαλής, με τρόπο που μπορεί να επηρεάσει και την ελευθερία διακίνησής τους. Όταν λοιπόν κάποιος κατέχει, κατασκευάζει, μεταφέρει κ.λπ. όπλα, προσβάλλει ευθέως το ασφαλές κοινωνικό περιβάλλον των

III. Έννοιες όρων - Άρθρο 1 Ν 2168/1993

Η έννοια του όπλου

Σύμφωνα με το άρθρο 1 περ. α' Ν 2168/1993 «Όπλο είναι κάθε μηχανήμα, το οποίο εκ κατασκευής, μετατροπής ή τροποποίησης, με ωστική δύναμη που παράγεται με οποιονδήποτε τρόπο, εκτοξεύει βλήμα, βλαπτικές χημικές ή άλλες ουσίες, ακτίνες ή φλόγες ή αέρια και μπορεί να επιφέρει κάκωση ή βλάβη της υγείας σε πρόσωπα ή βλάβη σε πράγματα ή να προκαλέσει πυρκαγιά, όπως και κάθε συσκευή, που μπορεί να προκαλέσει με οποιονδήποτε τρόπο τα ανωτέρω αποτελέσματα», ενώ σύμφωνα με την παρ. 2 «Όπλα θεωρούνται επίσης τα αντικείμενα που είναι πρόσφορα για επίθεση ή άμυνα» και ακολουθεί μια ενδεικτική απαρίθμηση αντικειμένων που θεωρούνται ως όπλα. Ο ανωτέρω ορισμός, τουλάχιστον όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του, εμφανίζεται ιδιαίτερα διευρυμένος, αποτελώντας στην ουσία την κερκόπορτα μέσω της οποίας έχουν θεωρηθεί από τη νομολογία ως όπλα **αντικείμενα που δεν είναι προορισμένα για τέτοια χρήση**. Ακριβώς αυτό είναι το στοιχείο –που εισάγεται ορθώς⁸ για να μπορεί να θεωρηθεί κάποιο αντικείμενο ως όπλο, καθώς θα πρέπει εκτός από πρόσφορο για άμυνα ή επίθεση να είναι και αντικειμενικώς προορισμένο –κατά την κοινή αντίληψη– για επιθετική ή αμυντική ενέργεια, δηλαδή θα πρέπει να πρόκειται για αντικείμενα που εκ της κατασκευής τους προορίζονται για άμυνα ή επίθεση. Ιδιαίτερη προσέγγιση θα πρέπει να γίνει *όσον αφορά τα μαχαίρια*, καθώς η κατοχή τους για επαγγελματικούς λόγους είναι δικαιολογημένη, ενώ η τέλεση (με αυτά) άλλων αδικημάτων του συγκεκριμένου νόμου (οπλοφορία, οπλοχρη-

έννομων αγαθών και η προσβολή αυτή επηρεάζει με άμεσο τρόπο και την ελεύθερη διακίνησή τους. Αρκεί κανείς να σκεφτεί πώς αλλοιώνονται οι σχέσεις των ανθρώπων όταν κάποιος από αυτούς φέρει όπλο».

8. Βλ. κυρίως: Βαθιώτη Κ., Παρατηρ. σε ΑΠ 861/2004 ΠοινΧρ 2005, 409, Μανωλεδάκη Ι., ό.π., 1994, σελ. 154, Μπέκα Γ., ό.π., 1995, σελ. 46-47 (ιδίως υποσημ. 54), Μπιτζιλέκη Ν., Παρατηρ. σε ΑΠ 1092/1995 Υπερ 1995, 1135-1136, Παύλου Στ., Παρατηρ. σε ΣυμβΠλημΘεσ 16/1998 Υπερ 1998, 1270, Σατλάνη Χρ., Μεθοδολογικά προλεγόμενα για τον αποκλεισμό και τον περιορισμό του αξιοποιήσιμου, 1999, σελ. 94, Σάμιου Θ., Προσπάθειες τελεολογικής συστολής της έννοιας του "όπλου" κατ' άρθρο 1 παρ. 2 του Ν 2168/1993, σε Αντεγκληματική Πολιτική ΙV, επιμ. Κουράκη Ν., 2003, σελ. 297 επ., Συμεωνίδου-Καστανίδου Ε., Παρατηρ. σε ΑΠ 1092/1995 Υπερ 1996, 268-269, ΑΠ 1092/1995 ΠοινΧρ 1996, 103, ΜΟΕΘεσ 42-45/1999 ΠοινΧρ 1998, 1004 όπου παρατηρ. Σάμιου Θ. (= Υπερ 1999, 1181), ΤρΕφΘεσ 1163/1996 ΠοινΧρ 1996, 1710, ΤρΕφΠειρ 858/1997 (όπου Εισαγγ. Πρωτ. Ζύγουρα Α.), Αρμ 1997, 1178 (= Υπερ 1997, 1269) (= ΝοΒ 1998, 109), Εισαγγ. Πρωτ. (Ζύγουρα Ανδ.) σε ΜΟΕ Πατρών 31-32/1995 ΠοινΧρ 1995, 971, ΣυμβΠλημΘεσ 37/1998 (όπου Εισαγγ. Πρωτ. Λιούτα Θ.) ΠοινΧρ 1998, 527 (= Υπερ 1998, 360 με Παρατηρ. Καϊάφα-Γκμπάντι Μ.), ΣυμβΠλημΘεσ 16/1998 (όπου Εισαγγ. Πρωτ. Καραμύσοχου Αν.) Υπερ 1998, 1263 με Παρατηρ. Παύλου Στ.), ΣυμβΠλημΔρ 44/1998 (όπου Εισαγγ. Πρωτ. Σιώπη Γ.) ΠοινΧρ 1999, 165, ΣυμβΠλημΑθ 2069/2000 (όπου Εισαγγ. Πρωτ. Καραφλού Α.) ΠοινΧρ 2000, 943, ΣυμβΠλημΙωαν 66/2002 (όπου Εισαγγ. Πρωτ. Λιούτα Θ.) ΠοινΧρ 2002, 452 (= ΠοινΔικ 2002, 491 με Παρατηρ. Παπαδαμάκη Α.), ΣυμβΠλημΣαμ 16/2001 όπου Εισαγγ. Πρωτ. (Σατλάνη Χρ.) ΠοινΔικ 2001, 819, ΣυμβΠλημΗρακλ 349/2003 (όπου Εισαγγ. Πρωτ. Μαρκάκη Ν.) ΠοινΧρ 2004, 1088

σία) είναι –όπως επισημαίνεται– σε κάθε περίπτωση δυνατή⁹. Στην ερμηνεία αυτή συντείνει η διατύπωση αφενός της διάταξης του άρθρου 1 παρ. 2 περ. β' Ν 2168/1993 σύμφωνα με την οποία «*Μαχαίρια κάθε είδους, εκτός εκείνων που η κατοχή τους δικαιολογείται για οικιακή ή επαγγελματική ή εκπαιδευτική χρήση, τέχνη, θήρα, αλιεία ή άλλη συναφή χρήση*», σε συνδυασμό με την αντίστοιχη που υιοθετείται στο άρθρο 7 παρ. 5 του ίδιου νόμου¹⁰. Κατά αντίθετη ωστόσο άποψη η ερμηνεία αυτή επεκτείνει το αξιόποιο πέρα από το γράμμα του νόμου και τούτο διότι εφόσον δικαιολογείται η κατοχή τους, δεν αποτελούν και όπλα κατά την έννοια του νόμου και κατ' επέκταση δεν μπορεί να γίνει λόγος ούτε τυχόν θεμελίωση των αδικημάτων της οπλοφορίας και οπλοχρησίας¹¹. Δηλαδή η δικαιολογημένη κατοχή του (π.χ. για οικιακή χρήση) αποτελεί κριτήριο για την γενικότερη μη ένταξη του στην κατηγορία των όπλων¹². Προς την κατεύθυνση αυτή κινήθηκαν και ορισμένες δικαστικές αποφάσεις:

9. Βλ. *Καϊάφα-Γκμπάντι Μ.*, Παρατηρ. σε ΣυμβΠλημΘεσ 37/ 1998 Υπερ 1998, 360 επ. *Παπαδαμάκη Αδ.*, Παρατηρ. σε ΣυμβΠλημΙωαν 66/2002 ΠοινΔικ 2002, 491 επ.: βλ. προς αυτή τη κατεύθυνση και ΜΟΕΠειρ 133/1993 ΕλλΔνη 1995, 1188, ΜΟΕΑΘ 342-343/1998 ΠοινΧρ 2000,838, ΤρΕφΠειρ 371/1998 Υπερ 1999, 100 (= Αρμ 1999, 433) (= ΝοΒ 1999, 490), ΜΟΔΑΘ 40-47/1993 Υπερ 1993, 931, ΣυμβΠλημΛαρ 72/2000 Υπερ 2000, 610, ΣυμπλημΠατρ 163/2007 ΠοινΔικ 2008, 298 (με παρατηρ. *Βαθιώτη Κ.*).
10. Βλ. *Παπαδαμάκη Αδ.*, ό.α.π. [= Εξ αυτού συνάγεται ότι οι άλλες πράξεις που είναι συνυφασμένες με τα μαχαίρια (οπλοφορία - οπλοχρησία) δεν καλύπτονται από την δικαιολόγηση του άρθρου 1 παρ. 2β' του Ν 2168/1993. Αυτό ενισχύεται τόσο από τη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 13β' του ίδιου νόμου, όπου τιμωρείται η οπλοφορία χωρίς καμία εξαίρεση (: διάκριση), όσο και από τη διάταξη του άρθρου 14, όπου επίσης γίνεται - χωρίς καμία εξαίρεση - λόγος για χρήση όπλου ή άλλου αντικειμένου αναφερόμενου στον παρόντα νόμο. Γίνεται φανερό ότι η δυνατότητα οπλοφορίας ή οπλοχρησίας με τη χρήση μαχαιριού κουζίνας δεν πρέπει να αποκλείεται]· βλ. έτσι και *Καϊάφα-Γκμπάντι Μ.*, ό.α.π.
11. Βλ. *Φαρσεδάκη Ι./Σατλάνη Χ.*, Βαθμίδες, κριτήρια και μέθοδοι ερμηνείας και περαιτέρω διάπλασης του Ουσιαστικού Ποινικού Δικαίου, ΠοινΔικ 2012, 1124.
12. Βλ. *Βούλγαρη Δ.*, σε *Παύλου Στ./Σάμιου Θ.*, ό.π., σελ. 15· βλ. έτσι και την **ιδιαιτέρα εμπεριστατωμένη** Εισαγγ. Προτ. (*Σατλάνη Χρ.*) σε ΣυμβΠλημΣαμ 16/2001 ΠοινΔικ 2001, 819 επ., όπου επισημαίνεται χαρακτηριστικά: «*Η παραπάνω άποψη δεν ενδείκνυται να ακολουθηθεί, γιατί βαρύνεται με τρία ελαττώματα: 1) Ενεργεί για τη θεμελίωση του αξιοποίνου της οπλοφορίας και της οπλοχρησίας ερμηνευτικό ελιγμό, κατά τρόπο προσκρούοντα στο ρητό γράμμα του νόμου που δεν θεωρεί ως όπλα τα μαχαίρια, των οποίων η κατοχή δικαιολογείται για οικιακή κ.λπ. χρήση. 2) Αντιφατικά δέχεται τα ίδια αντικείμενα άλλοτε μεν ως όπλα (στην κρίση για την οπλοφορία ή την οπλοχρησία) και άλλοτε ως μη όπλα (στην κρίση για την οπλοκατοχή). 3) Έμμεσα έρχεται σε αντίθεση με την κρατούσα στην επιστήμη και στη νομολογία άποψη (βλ. *Σατλάνη, Μεθοδολογικά προλεγόμενα ...*, σελ. 93 επ. με περαιτέρω παραπομπές), που εξαιρεί από την έννοια των όπλων (μη δεχόμενη αξιόποιο οπλοκατοχής, οπλοφορίας ή οπλοχρησίας) πολλά αντικείμενα που δεν είναι εκ κατασκευής προορισμένα να λειτουργούν ως όπλα, αλλά ωστόσο είναι εξίσου επικίνδυνα, όπως τα όπλα (π.χ. οι μπαλτάδες, δηλαδή τα τσεκούρια ή μαχαίρια της κουζίνας, τα μαχαίρια και τα χατζάρια του κρεοπώλη, το μεγάλο ψαλίδι του ράπτη, το δρεπάνι του γεωργού, το νυστέρι του χειρουργού, το ανατομικό νυστέρι που χρησιμοποιείται για νεκροτομή και νεκροψία, οι αιχμηρές λεπίδες του οδοντιάτρου, τα κατασβίδια, οι πέτρες, η σιδηροδοκός κ.λπ. [...]) Εάν ο νομοθέτης ήθελε κάτι διαφορετικό, όφειλε (και οφείλει στο μέλλον) να χρησιμοποιήσει μία διαφορετική, χωρίς αοριστία, διατύπωση, ώστε να προκύπτει με σαφήνεια (*nullum crimen nulla poena sine lege certa* !), που δεν θα επιτρέπει αμφισβητήσεις, το αξιόποιο της οπλοφορίας και της οπλοχρησίας και στα μαχαίρια που η κατοχή*

Έτσι κρίθηκε (μεμονωμένα) ότι δεν είναι όπλο το τσεκούρι κουζίνας¹³, το μαχαίρι για οικιακή χρήση¹⁴ και το ψαλίδι ραπτικής¹⁵ (στην βάση αυτών δεν αποτελούν όπλα ούτε τα εργαλεία του κρεοπώλη π.χ. ο μπαλτάς¹⁶, τα ιατρικά και παραϊατρικά εργαλεία π.χ. το νυστέρι, κ.α.)¹⁷.

Όπως επισημαίνεται από τους **Φαρσεδάκη Ι./Σατλάνη Χ.** υπέρ της άποψης αυτής συνηγορεί πλέον σήμερα και η πρόσφατα επελθούσα νομοθετική μεταρρύθμιση που περιέχεται στο άρθρο 1 παρ. 1 του Ν 3944/2011: «Η περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν 2168/1993 (ΦΕΚ Α΄ 147) αντικαθίσταται ως εξής: «α. Όπλο είναι κάθε μηχανήμα, το οποίο εκ κατασκευής, μετατροπής ή τροποποίησης, με ωστική δύναμη που παράγεται με οποιονδήποτε τρόπο, εκτοξεύει βλήμα, βλαπτικές χημικές ή άλλες ουσίες, ακτίνες ή φλόγες ή αέρια και μπορεί να επιφέρει κάκωση ή βλάβη της υγείας σε πρόσωπα ή βλάβη σε πράγματα ή να προκαλέσει πυρκαγιά ...» (η επίκληση της ως άνω διάταξης αποτελεί αυτονόητα και μορφή συστηματικής ερμηνείας). Η διατύπωση «εκ κατασκευής, μετατροπής ή τροποποίησης» δεν υφίστατο στην αντικατασταθείσα διάταξη, ενώ ο Νομοθέτης του 2011 γνώριζε ασφαλώς (δεν έπραξε τυχαία!) την υφιστάμενη διχογνωμία σε σχέση με το ως άνω ζήτημα και έτσι σιωπηρά έλαβε θέση, απορρίπτοντας την ερμηνεία που έδινε ο Άρειος Πάγος. Επιπλέον, και η αρχή *in dubio pro mitiore*, η οποία σημαίνει, ότι, όταν ανακύπτουν περισσότερες από μία δυνατότητες ερμηνείας μιας διάταξης, προτιμάται η ευμενέστερη για τον κατηγορούμενο, επιτάσσει την επιλογή της υποστηριζόμενης εδώ άποψης¹⁸.

Στο άρθρο 1 Ν 2168/1993 ακολουθούν διάφοροι ορισμοί όπως αυτοί των κυνηγητικών όπλων, των αεροβόλων, των πυρομαχικών, των εκρηκτικών υλών, των εκρηκτικών μηχανισμών κ.α.

Σε κάθε περίπτωση το αν ένα αντικείμενο εμπίπτει στις παραπάνω έννοιες (κυρίως αν αποτελεί όπλο), θα πρέπει να συνοδεύεται από ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία της δικαστικής κρίσης, προσδιορίζοντας γιατί το εν λόγω αντικείμενο είναι πρόσφορο για άμυνα ή επίθεση¹⁹.

τους δικαιολογείται για οικιακή κ.λπ. χρήση. Μέχρι ο νομοθέτης να χρησιμοποιήσει τη σωστή διατύπωση, δεν δικαιούται ο δικαστής με κριτήρια αντεγκληματικής πολιτικής να τον υποκαταστήσει)».

13. Βλ. ΜΟΕΘεσ 42-45/1999 ό.π.· contra (γενικώς για το τσεκούρι) ΑΠ 2115/2003 ΠΛογ 2003, 2325, ΜΟΔΑθ 75-78/1993 Υπερ 1993, 937, ΜΟΔΤριπ 47-51/2011 ΝΟΜΟΣ.

14. Βλ. ΕφΘεσ 1163/1996 ό.π., ΣυμβΠλημΘεσ 37/1998 (όπου Εισαγγ. Πρωτ. Λιούτα Θ.) ό.π.· contra ΑΠ 900/2000 ΠοινΧρ 2001, 164, ΑΠ 2450/2003 ΠΛογ 2003, 2605, ΜΟΕΠειρ 133/1993 ό.π.

15. Βλ. ΣυμβΠλημΘεσ 37/1998 ό.α.π.

16. Βλ. contra ΑΠ 861/2004 ΠοινΧρ 2005, 408.

17. Βλ. έτσι Σάμιου Θ., Παρατηρ. σε ΜΟΕΘεσ 42-45/1999 ΠοινΧρ 1998, 1004 επ., του ίδιου, Προσπάθειες τελεολογικής συστολής της έννοιας του "όπλου" κατ' άρθρο 1 παρ. 2 του Ν 2168/1993, ό.π., σελ. 299 επ.

18. Για τα ανωτέρω βλ. έτσι ακριβώς Φαρσεδάκη Ι./Σατλάνη Χ., ό.π., ΠοινΔικ, 2012, 1124.

19. Βλ. Σάμιου Θ., ό.π. ΠοινΧρ 1998, 1004 επ., του ίδιου, Προσπάθειες τελεολογικής συστολής της έννοιας του "όπλου" κατ' άρθρο 1 παρ. 2 του Ν 2168/1993, ό.π., σελ. 306, ΑΠ 540/1994 ΠοινΧρ 1994, 640.

IV. Εισαγωγή από το εξωτερικό

Εισαγωγή από το εξωτερικό θεωρείται η μεταφορά στην Ελληνική Επικράτεια μέσω των συνόρων με σκοπό τα αντικείμενα αυτά να μείνουν στην Ελλάδα²⁰. Πρόκειται για **στιγμιαίο**²¹ έγκλημα και τελείται όταν τα συγκεκριμένα αντικείμενα περάσουν εντός Ελληνικής Επικράτειας²². Αν είναι παράνομη η εισαγωγή από το εξωτερικό διαλαμβάνεται στις αναλυτικές προβλέψεις του άρθρου 2 Ν 2168/1993, ενώ αν προέρχονται από χώρα της ΕΕ, τούτο κρίνεται με βάση την διάταξη του άρθρου 26 Ν 2168/1993. Για την πλήρωση της υποκειμενικής υπόστασης του εν λόγω εγκλήματος απαιτείται δόλος (οποιασδήποτε μορφής). Όσον αφορά τις προβλεπόμενες στο νόμο ποινές, θα πρέπει να επισημανθεί ότι ενώ προβλέπεται διαφορετικό πλαίσιο ποινής για την παράνομη εισαγωγή στην Ελλάδα των αναφερομένων περ. α', β', δ', ε', η', ι', ιβ', ιγ' και ιδ' της παρ. 2 και στις παρ. 4, 4α και 4β [φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή τριών χιλιάδων (3.000) έως τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ] και των περιπτώσεων που αναφέρονται στις παρ. 2 περ. γ', στ', ζ', θ', ια' και ιε', 3 και 10 Α του άρθρου 2, στην παρ. 2 περ. γ' και δ' και στην παρ. 3 περ. α' του άρθρου 1 [φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον τριακοσίων (300) ευρώ], δεν γίνεται καμία αναφορά στις περιπτώσεις των υπολοίπων όπλων του άρθρου 1 Ν 2168/1993. Εδώ **ορθά επισημαίνεται**²³ ότι με βάση και την αρχή Ν.Σ.Ν.Π.Σ.Λ, η οποία παραδοξότητα στο επίπεδο αυτό μόνον με νομοθετική παρέμβαση δύναται να λυθεί.

V. Εξαγωγή - Επανεξαγωγή

Εξαγωγή θεωρείται η μεταφορά από την Ελληνική Επικράτεια προς το εξωτερικό μέσω των συνόρων. Έτσι η εξαγωγή ή η επανεξαγωγή για οποιαδήποτε νόμιμη αιτία κάθε είδους πυροβόλων όπλων, εκρηκτικών υλών και πυρομαχικών, ημεδαπής ή αλλοδαπής προέλευσης, για την εισαγωγή, κατασκευή και εμπορία των οποίων προβλέπεται άδεια των αστυνομικών αρχών, επιτρέπεται μόνο με άδεια, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 3 Ν 2168/1993.

Με το Ν 4028/2011 επήλθαν στο συγκεκριμένο χώρο κάποιες αλλαγές. Όπως επισημαίνεται και στην Αιτιολογική του Έκθεσης²⁴, με τις τροποποιούμενες διατάξεις του άρθρου 3 επιλύονται ορισμένα αμιγώς διαδικαστικής φύσεως προβλήματα, όπως της ελεύθερης εξαγωγής των κυνηγετικών όπλων που συναποκομίζονται κατά την έξοδό τους από τη χώρα από Έλληνες υπηκόους, νομίμους κατόχους αυτών, απο-

20. Βλ. Βούλγαρη Δ., σε Παύλου Στ./Σάμιου Θ., ό.π., σελ. 36, Καϊάφα-Γκμπάντι Μ., Παρατηρ. σε ΣυμβΠλημΠατρ 115/1990 Υπερ 1991, 264 επ. (ιδίως σελ. 268), Μπέκα Γ., ό.π., 1995, σελ. 91.

21. Βλ. Βούλγαρη Δ., σε Παύλου Στ./Σάμιου Θ., ό.π., σελ. 36.

22. Βλ. Βούλγαρη Δ., σε Παύλου Στ./Σάμιου Θ., ό.π., Μπέκα Γ., ό.π., 1995, σελ. 91, ΑΠ 931/2007 ΠοινΔικ 2007, 1362.

23. Βλ. Βούλγαρη Δ., σε Παύλου Στ./Σάμιου Θ., ό.π., σελ. 38, Μπέκα Γ., ό.π., 1995, σελ. 93-94.

24. Βλ. Αιτ.Εκθ. Ν 4028/2011, σελ. 3.

κλειστικά και μόνο για άσκηση δραστηριοτήτων θήρας, και της επανεξαγωγής μη παραληφθέντων αγχέμαχων όπλων. Επίσης, μέχρι το έτος 2003 είχε εξαιρεθεί η εξαγωγή ή επανεξαγωγή κυνηγετικού όπλου, η οποία ήταν ελεύθερη. Το 2003, ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, ψηφίστηκε τροπολογία, βάσει της οποίας καταργήθηκε η συγκεκριμένη εξαίρεση, γεγονός όμως που δημιούργησε σωρεία προβλημάτων. Με το Ν 4028/2011 έχει προβλεφθεί ειδική διάταξη προς άρση των παραπάνω προβλημάτων, στην κατεύθυνση του καθεστώτος που ίσχυε πριν το 2003 (εξαγωγή μέχρι δύο (2) κυνηγετικών όπλων από τους νόμιμους κατόχους αυτών, καθώς και οκτακοσίων (800) φυσιγγίων συνολικά, για την άσκηση θήρας με υποχρέωση επανεισαγωγής των όπλων και των μη αναλωθέντων φυσιγγίων). Επιπλέον, καθορίζεται η διαδικασία για την επανεξαγωγή των αγχέμαχων όπλων.

Για την πλήρωση της υποκειμενικής υπόστασης του εν λόγω εγκλήματος απαιτείται δόλος (οποιασδήποτε μορφής).

Οι παραβάτες των διατάξεων των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 3 τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή 1.500 έως 29.000 ευρώ, ενώ οι παραβάτες των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 3 και των υπουργικών αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του ίδιου άρθρου τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους και χρηματική Ποινή (150 έως 15.000 ευρώ σύμφωνα με το άρθρο 57 ΠΚ). Τέλος η εξαγωγή πυροβόλων όπλων σε χώρα της ΕΕ, τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 6 Ν 2168/1993 με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και με χρηματική ποινή, εγείροντας αντιρρήσεις στο βαθμό που προβλέπεται διαφορετική (ηπιότερη) αντιμετώπιση²⁵.

VI. Εξαγωγή - Επανεξαγωγή υλικού με στρατιωτικό προορισμό

Με το Ν 4028/2011 έγινε ο διαχωρισμός του άρθρου 3 του Ν 2168/1993 σε άρθρο 3 και άρθρο 3 α (μέχρι τότε υπήρχε ειδική πρόβλεψη στο άρθρο 3 αναφερόμενη στην εξαγωγή ή επανεξαγωγή πολεμικού υλικού), προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα της τελείως διαφορετικής μεταχείρισης που απαιτείτο. Η εξαγωγή ή επανεξαγωγή επιτρέπεται μόνο με άδεια του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, που χορηγείται με σύμφωνη γνώμη των Υπουργών Εξωτερικών και Εθνικής Άμυνας (άρθρο 3 α παρ. 1 Ν 2168/1993), ενώ όταν αυτή αφορά δείγματα υλικού με στρατιωτικό προορισμό, που έχει προσωρινό χαρακτήρα και στην οποία προβλέπεται επανεισαγωγή, επιτρέπεται με άδεια του

25. Βλ. Μπέκα Γ., ό.π., 1995, σελ. 97-98· βλ. έτσι και Βούλγαρη Δ., σε Παύλου Στ./Σάμιου Θ., ό.π., σελ. 44 [ο οποίος βέβαια επισημαίνει ότι το διαφορετικό πλαίσιο ποινής ενδεχομένως να εξηγείται με βάση το γεγονός ότι με την παρ. 6 του άρθρου 26 τιμωρείται όχι μόνο η άνευ αδείας εξαγωγή όπλων, όπως συμβαίνει στο άρθρο 3, αλλά όλες οι συμπεριφορές που έρχονται σε αντίθεση με κάποια διάταξη του άρθρου 26, όπως για παράδειγμα η παράληψη γνωστοποίησης στοιχείων της παρ. 2 στο αρμόδιο Υπουργείο, όταν οι οπλοπώλες διαθέτουν την άδεια της παρ. 3].

Υπουργού Εθνικής Άμυνας (άρθρο 3 α παρ. 2 Ν 2168/1993). Το απειλούμενο πλαίσιο ποινών για τους συγκεκριμένους παραβάτες ακολουθεί την ίδια διαβάθμιση με αυτήν που ακολουθείται στην παρ. 9 του άρθρου 3 Ν 2168/1993 (βλ. ανωτέρω).

VII. Διαμετακόμιση

Διαμετακόμιση θεωρείται οποιαδήποτε μεταφορά των ειδών που αναφέρονται στον παρόντα νόμο μέσω της Ελληνικής Επικράτειας με προορισμό άλλη χώρα. Πρόκειται για ένα **έγκλημα διαρκές** η τέλεση του οποίου άρχεται με την εισαγωγή των συγκεκριμένων αντικειμένων στην Ελλάδα και **συνεχίζει να τελείται μέχρι την οριστική έξοδό του από την Ελληνική Επικράτεια**²⁶. Η διαμετακόμιση των ειδών που αναφέρονται στο άρθρο 1, παρ. 1, περ. α', β', δ', ε' και στ' και παρ. 3, πλην της περ. ε', επιτρέπεται κατόπιν άδειας του αρμοδίου προς τούτο Υπουργού. Δεν απαιτείται άδεια διαμετακόμισης: Όταν τα σκάφη, που μεταφέρουν τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου είδη, που προορίζονται για τρίτη χώρα, δεν μεταφορτώνουν ή δεν τα εκφορτώνουν και δεν εναποθέτουν τα φορτία αυτά σε ελληνικό έδαφος, υποβάλλοντας οι πλοίαρχοι στις αρμόδιες λιμενικές και τελωνειακές αρχές σχετική δήλωση. Επίσης δεν απαιτείται άδεια όταν η διαμετακόμιση των ανωτέρω ειδών γίνεται με πλοία, τα οποία διέρχονται από τα ελληνικά χωρικά ύδατα και μεταφέρουν αυτά νομίμως από χώρα της αλλοδαπής σε τρίτη χώρα, χωρίς να καταπλέουν σε ελληνικό λιμένα. Σχετική αναγγελία χρειάζεται σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες τα εν λόγω πλοία μεταφέρουν επικίνδυνα φορτία (ιδίως τα φορτία μεγάλου κινδύνου εκρήξεως, τα πυρηνικά, τα βιοχημικά και ραδιενεργά υλικά, καθώς και η μεταφορά ειδών, ο συνδυασμός των οποίων είναι δυνατό να προκαλέσει σοβαρούς κινδύνους για τις παράκτιες περιοχές της χώρας ή το θαλάσσιο περιβάλλον). Στις άλλες περιπτώσεις (περ. γ' της παρ. 1 και στην παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν 2168/1993, αρκεί η δήλωση στις τελωνειακές αρχές το είδος και η ποσότητα αυτών, ως και η χώρα προέλευσης και τελικού προορισμού τους.

Για την πλήρωση της υποκειμενικής υπόστασης και του εν λόγω εγκλήματος απαιτείται δόλος (οποιασδήποτε μορφής).

VIII. Διαμεσολάβηση - Μεσιτεία

Η διάταξη του άρθρου 4α Ν 2168/1993 εισήχθη με το Ν 4028/2011. Όπως αναφέρεται και στην Αιτιολογική Έκθεση του νόμου «*Με το άρθρο αυτό γίνεται προσθήκη ενός νέου άρθρου στο Ν 2168/1993, του άρθρου 4α, για τη διαμεσολάβηση-μεσιτεία, προκειμένου, να καλυφθούν οι άμεσες υποχρεώσεις της χώρας μας από τις πιο πάνω αποφάσεις των Διεθνών Οργανισμών. Στο άρθρο αυτό περιλαμβάνονται*

26. Βλ. ΑΠ 1059/1984 ΝοΒ 1984, 1413, Βούλγαρη Δ., σε Παύλου Στ./Σάμιου Θ., ό.π., σελ. 46, Μπέκα Γ., ό.π., 1995, σελ. 101.

ρυθμίσεις σχετικά με την έννοια, τον έλεγχο και τη διαδικασία ελέγχου της μεσιτείας των όπλων (BROKERING). Οι λόγοι της προσθήκης του συγκεκριμένου άρθρου, όπως προαναφέρθηκε είναι προφανείς. Η χώρα μας είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει τις σχετικές διατάξεις, τόσο της με αριθ. 1504/2004 απόφασης του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, όσο και των Κοινών Θέσεων 2003/468/ΚΕΠΠΑ και 2008/944 ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης»²⁷.

Στις διάταξη αυτή υπάγονται οι Έλληνες πολίτες ή νομικά πρόσωπα τα οποία έχουν συσταθεί και λειτουργούν σύμφωνα με το Ελληνικό Δίκαιο και ασκούν τη δραστηριότητα της διαμεσολάβησης, σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου, καθώς επίσης και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα οποιασδήποτε χώρας, τα οποία ασκούν τη δραστηριότητα της διαμεσολάβησης μέσα στην Ελληνική Επικράτεια. Τα ανωτέρω πρόσωπα για την άσκηση της διαμεσολάβησης - μεσιτείας θα πρέπει να τηρούν τις υποχρεώσεις που τίθενται από την παρούσα διάταξη (σχετική άδεια του οικείου Υπουργού, εγγραφή στα μητρώα διαμεσολαβητών - μεσιτών κ.α). Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή ως διαμεσολάβηση - μεσιτεία είναι οι δραστηριότητες των φυσικών ή νομικών προσώπων της παρ. 1, με τις οποίες: **α)** Διαπραγματεύονται ή διακανονίζουν συναλλαγές, οι οποίες ενδέχεται να περιλαμβάνουν τη μεταφορά από μία τρίτη χώρα, σε οποιαδήποτε άλλη τρίτη χώρα αντικειμένων που αναφέρονται στο άρθρο 1. **β)** Αγοράζουν, πωλούν ή διακανονίζουν τα της μεταφοράς τέτοιων αντικειμένων που βρίσκονται στη νομή τους, από μία τρίτη χώρα, σε οποιαδήποτε άλλη τρίτη χώρα. Θα πρέπει στο σημείο τούτο να επισημανθεί ότι **η Διαμεσολάβηση - Μεσιτεία αφορά αντικείμενα που βρίσκονται σε τρίτη χώρα και δεν εισέρχονται, ούτε εξέρχονται από την Ελληνική Επικράτεια**. Διαφορετικά θα έχουμε να κάνουμε ενδεχομένως με τα αδικήματα που παραπάνω εξετάστηκαν (Εισαγωγή από το Εξωτερικό, Εξαγωγή - Επανεξαγωγή, Διαμετακόμιση).

Με το παρόν άρθρο τιμωρούνται: **α)** Όποιος ασκεί την δραστηριότητα της Διαμεσολάβησης - Μεσιτείας χωρίς άδεια, όπως οι προϋποθέσεις τις ορίζονται στην συγκεκριμένη διάταξη. **β)** Όποιος διαπραγματεύεται ή διακανονίζει ή μεσολαβεί τα της μεταφοράς ειδών του παρόντος νόμου σε χώρες εναντίον των οποίων έχει επιβληθεί απαγόρευση προμήθειας - πώλησης όπλων, έχει δηλαδή επιβληθεί εμπάργκο. Η πλάνη αν μια χώρα εμπίπτει στη απαγόρευση προμήθειας - πώλησης θα είναι νομική πλάνη²⁸. **γ)** Όποιος διαπραγματεύεται, διακανονίζει ή μεσολαβεί για τον παράνομο εφοδιασμό εγκληματικών ομάδων ή οργανώσεων ή σωματείων ή ενώσεων προσώπων με είδη του παρόντος νόμου (διακεκριμένη περίπτωση)²⁹. Προσοχή χρειάζεται σε δυο ζητήματα: **Πρώτον**, η μορφή των συγκεκριμένων εγκλημάτων δύναται να εγείρει θέματα τοπικής ισχύος των ποινικών νόμων. Οι προϋποθέσεις των άρ-

27. Βλ. Αιτ.Εκθ. Ν 4028/2011, σελ. 4.

28. Βλ. Βούλγαρη Δ., σε Παύλου Στ./Σάμιου Θ., ό.π., σελ. 54.

29. Για την σχέση του συγκεκριμένου αδικήματος με το προβλεπόμενο από το άρθρο 15 Ν 2168/1993 έγκλημα βλ. παρακάτω στο οικείο κεφάλαιο.

θρων 5 επ. ΠΚ καθίστανται καθοριστικές για εφαρμογή της υπό εξέταση διάταξης³⁰. **Δεύτερον**, η εφαρμογή της θα πρέπει να γίνεται με ιδιαίτερη προσοχή στο βαθμό μάλλον που ζητήματα αοριστίας της διατάξεως –έστω και ισχνά–, είναι υπαρκτά.

ΙΧ. Κατασκευή στο εσωτερικό

Πρόκειται για **έγκλημα στιγμιαίο**, με το οποίο τιμωρείται όποιος χωρίς άδεια, κατασκευάζει, μετασκευάζει, συναρμολογεί, επεξεργάζεται ή επισκευάζει εντός Επικράτειας αντικείμενα η εισαγωγή των οποίων απαιτεί άδεια. Αρχή εκτέλεσης του εγκλήματος έχουμε (και επομένως το έγκλημα εισέρχεται στο στάδιο της απόπειρας), αφής στιγμής ξεκινήσουν οι σχετικές εργασίες, ενώ **το έγκλημα θεωρείται τελειωμένο όταν οι παραπάνω εργασίες ολοκληρωθούν**³¹. Επίσης τιμωρείται η γόμωση ή αναγόμωση φυσιγγίων πυροβόλων όπλων, χωρίς άδεια. Στα κυνηγητικά όπλα η γόμωση φυσιγγίων απαιτεί σχετική άδεια, όταν τα τελευταία προορίζονται για εμπορία. Η αναγόμωση όμως κυνηγητικών φυσιγγίων απαγορεύεται πάντα.

Για την πλήρωση της υποκειμενικής υπόστασης και του εν λόγω εγκλήματος απαιτείται δόλος (οποιασδήποτε μορφής).

Χ. Κατοχή

Η παράνομη κατοχή όπλων και αντικειμένων που διαλαμβάνονται στο άρθρο 1 αποτελεί **έγκλημα διαρκές**³². Η κατοχή –όπως υποστηρίζεται³³–, **νοείται όπως η κατοχή στο άρθρο 372 ΠΚ και είναι η φυσική εξουσίαση επί του αντικειμένου. Στη νομολογία** επισημαίνεται επίσης ότι κατοχή είναι η σχέση μεταξύ του κατόχου και των κατεχόμενων όπλων, **με βάση την οποία ο κάτοχος έχει τη δυνατότητα άσκησης φυσικής εξουσίας και διαθέσεως των κατά τη βούλησή του**³⁴. Υποστηρίζεται επίσης ότι υπάρχει διαφορά ανάμεσα στην φυσική εξουσίαση όπως αυτή εμφανίζεται στο ειδικό μέρος του ΠΚ και όπως εννοείται στο Ν 2168/1993, καθώς η φυσική εξουσίαση στη τελευταία περίπτωση θα πρέπει να γίνεται δεκτή μόνον εφόσον υπάρχει δυνατότητα άμεσης επαφής με το αντικείμενο, έτσι ώστε να είναι δυνατή και η αξιοποίησή

30. Όπως για παράδειγμα, ότι η πράξη αυτή θα πρέπει να είναι αξιόποινη και κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέστηκε [βλ. έτσι και *Βούλγαρη Δ.*, σε *Παύλου Στ./Σάμιου Θ.*, ό.π., σελ. 50].

31. Βλ. *Βούλγαρη Δ.*, σε *Παύλου Στ./Σάμιου Θ.*, ό.π., σελ. 57, *Μπέκα Γ.*, ό.π., 1995, σελ. 125.

32. Βλ. *Βούλγαρη Δ.*, σε *Παύλου Στ./Σάμιου Θ.*, ό.π., σελ. 66, *Μπέκα Γ.*, ό.π., 1995, σελ. 135, ΣυμβΑΠ 403/1996 ΠοινΧρ 1997, 42.

33. Βλ. *Μπέκα Γ.*, ό.π., 1995, σελ. 134, ΑΠ 705/1984 ΠοινΧρ 1984, 1023, ΑΠ 444/2003 ΠΛογ 2003, 504.

34. Βλ. κυρίως: ΑΠ 2283/2004 ΠΛογ 2004, 2768, ΑΠ 808/2008, ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 857/2009 ΠοινΧρ 2010, 210, ΑΠ 542/2011, ΠοινΧρ 2012, 105.

του σύμφωνα με το λειτουργικό του σκοπό³⁵. Η κατοχή δεν χρειάζεται να ταυτίζεται με την κυριότητα³⁶, ενώ μπορεί να εμφανίζουν ταυτόχρονα κατοχή παραπάνω από ένα πρόσωπα³⁷.

Το έγκλημα αρχίζει να τελείται αφής στιγμής θεμελιωθεί η κατοχή του και διαρκεί μέχρι την απώλειά της³⁸.

Για την πλήρωση της υποκειμενικής υπόστασης και του εν λόγω εγκλήματος απαιτείται δόλος (οποιασδήποτε μορφής).

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι είναι επιτρεπτή η κατοχή ορισμένων αντικειμένων (βλ. παρ. 2 άρθρο 7 Ν 2168/1993) με άδεια της αρμόδιας αστυνομικής αρχής του τόπου κατοικίας του ενδιαφερόμενου. Για την κατοχή αεροβόλων όπλων και τυφεκίων αλιείας δεν απαιτείται άδεια (εφόσον κατέχονται από άτομα που έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους). Επίσης επιτρέπεται η κατοχή λογχών, ξιφών, ξιφιδίων και ξιφολογχών, απομιμήσεων πυροβόλων όπλων, ως και μη λειτουργούντων πυροβόλων όπλων σε ορισμένες κατηγορίες προσώπων (βλ. παρ. 4)³⁹.

Η κατοχή των κυνηγητικών όπλων προβλέπεται στο άρθρο 8 Ν 2168/1993 και είναι αξιόποινη όταν ο κάτοχος δεν εφοδιαστεί με την απαραίτητη άδεια εντός 30 ημερών. Αξιόποινη είναι και η μη τήρηση από τον κάτοχο του κυνηγητικού όπλου των κανόνων ασφαλείας, όπως αυτοί ορίζονται στην παρ. 2 άρθρο 8 Ν 2168/1993 και των Υπουργικών Αποφάσεων της παρ. 2 του ίδιου άρθρου. Με την παρ. 7 άρθρου 10 του Ν 3944/2011, προστέθηκε η παρ. 6 του άρθρου 8 Ν 2168/1993, σύμφωνα με την οποία ο κάτοχος κυνηγητικού όπλου που δεν έχει εφοδιαστεί με την προβλεπόμενη άδεια κατοχής, δεν υπέχει ποινική ευθύνη αν με δική του θέληση και πριν εξετασθεί με οποιονδήποτε τρόπο από την αρχή, υποβάλλει στις αρμόδιες αρχές τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας κατοχής. Θα πρέπει όμως να καταβάλει το εκάστοτε διοικητικό πρόστιμο (άλλοτε το δεκαπλάσιο και άλλοτε το πενταπλάσιο των τελών που προβλέπονται κάθε φορά), για την έκδοση ή την ανανέωση της άδειας κατοχής κυνηγητικού όπλου.

35. Βλ. έτσι Βούλγαρη Δ., σε Παύλου Στ./Σάμιου Θ., ό.π., σελ. 67 [= ο οποίος ως παράδειγμα αναφέρει το εξής: Όταν κάποιος κατέχει ένα κιβώτιο με όπλα, το οποίο όμως είναι κλειδωμένο και για το λόγο αυτό δεν έχει άμεση πρόσβαση σε αυτά, έχει παρά ταύτα κάποια μορφής φυσική εξουσίαση επί των όπλων αυτών. Μπορεί να τα μεταφέρει, να τα κρύψει ή να τα παραδώσει σε άλλον. Ωστόσο δεν μπορεί να αποκτήσει άμεση επαφή με αυτά και κατ' επέκταση να κάνει χρήση των επικίνδυνων ιδιοτήτων τους. Για το λόγο αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι τουλάχιστον κατά το Ν 2168/1993, ο κάτοχος του κιβωτίου έχει και κατοχή επί των όπλων].

36. Βλ. ΑΠ 298/1979 ΠοινΧρ 1979, 483, ΑΠ 444/2003 ό.π., Μπέκα Γ., ό.π., 1995, σελ. 135.

37. Βλ. ΑΠ 705/1984 ό.π., ΤριμΕφΠατ 455/1998 ΠοινΔικ 1999, 122, Βούλγαρη Δ., σε Παύλου Στ./Σάμιου Θ., ό.π., σελ. 68, Μπέκα Γ., ό.π.

38. Βλ. Βούλγαρη Δ., σε Παύλου Στ./Σάμιου Θ., ό.π., σελ. 66, Μπέκα Γ., ό.π.

39. Δεν απαιτείται επίσης άδεια για μαχαίρια, που προορίζονται για αλιεία, θήρα, τέχνη ή οικιακή, επαγγελματική ή άλλη συναφή χρήση, για μηχανισμούς εκτοξεύσεως χημικών ουσιών, που προορίζονται για την ίδια χρήση, ως και για ξίφη και σπάθες που χρησιμοποιούνται για άθληση. Για τη διάταξη αυτή και τη γενικότερη προσέγγιση της έννοιας του όπλου βλ. ανωτέρω στο οικείο κεφάλαιο.

ISBN: 978-960-562-407-1

15340